

Psychometric Properties of the Interpersonal Orientation Scale in University Students

Farhad Tanhaye Reshvanloo^{1, *}, Hadi Samadie²

¹ Assistant Professor, Department of Psychology, Shandiz Institute of Higher Education, Mashhad, Iran

² Assistant Professor, Department of Psychology, University of Birjand, Birjand, Iran

ARTICLE INFO

Article History

Received: 5 Feb 2024

Revised: 3 Jul 2024

Accepted: 21 Jul 2024

Available online: 3 Aug 2024

Article Type: Research Article

Keywords

Affiliation Motivation; Interpersonal Orientation; Validity; Reliability

Corresponding Author*

Farhad Tanhaye Reshvanloo received his Ph.D. in Educational Psychology from Ferdowsi University of Mashhad. Currently, he is an assistant professor of educational psychology at Shandiz Non-Governmental and Non-Profit Institute of Higher Education. His research field includes adolescence and emerging adulthood studies, where he focuses on issues related to motivation and well-being in interpersonal relationships. Regarding this article, please contact Dr. Tanhai Rashvanlu, Department of Psychology, Shandiz Institute of Higher Education, Daneshgah 10, Daneshgah Blv. 3rd Km of Mashhad-Shandiz Road, Mashhad, Razavi Khorasan, Iran, Postal Code 91779-48991

ORCID: 0000-0003-2218-2493

e-mail: farhadtanhay@um.ac.ir

doi: 10.29252/bjcp.18.1.117

ABSTRACT

It is crucial to establish intimate relationships with others during the period of emerging adulthood. An individual's interpersonal orientation determines their reactions to others and significantly influences their attitudes, behaviors and values. The aim of this study was to investigate the psychometric properties of the Interpersonal Orientation Scale (IOS) in university students. The research was conducted on a representative sample of undergraduate students at Ferdowsi University of Mashhad. A total of 299 participants were selected using the convenience sampling method. The data was collected using the Interpersonal Orientation Scale (IOS; Hill, 1987). The internal consistency, exploratory and confirmatory validity were checked after translation and back-translation. The results definitively demonstrated that the Interpersonal Orientation Scale (IOS), comprising 24 statements and four subscales (emotional support, attention, positive stimulation, and social comparison), exhibits robust confirmatory factor validity among university students. The scale also demonstrated acceptable convergent and divergent construct validity and reliability. The Interpersonal Orientation Scale (IOS) is a reliable and valid measure of interpersonal orientation. It can be used with confidence in studies related to interpersonal relationships among university students.

Citation: Tanhaye Reshvanloo, F., & Samadie, H. (2023/1402). Psychometric Properties of the Interpersonal Orientation Scale in University Students. *Contemporary Psychology*, 18(1), 117-125. Doi: 10.29252/bjcp.18.1.117

ویژگی‌های روان‌سنجی مقیاس جهت‌گیری میان‌فردی در دانشجویان

فرهاد تنهای رشوانلو^۱، هادی صمدیه^۲

^۱ استادیار، گروه روانشناسی، موسسه آموزش عالی غیردولتی شاندیز، مشهد، ایران

^۲ استادیار، گروه روانشناسی، دانشگاه بیرجند، بیرجند، ایران

چکیده

برقراری روابط صمیمانه با دیگران از عمده‌ترین مسائل در سرآغاز جوانی است. جهت‌گیری میان‌فردی به نحوه واکنش‌های افراد نسبت به دیگران اشاره دارد و بر نگرش‌ها، رفتارها و ارزش‌های آنان تأثیر می‌گذارد. هدف از پژوهش حاضر شناسایی ویژگی‌های روان‌سنجی مقیاس جهت‌گیری میان‌فردی (IOS) در دانشجویان بود. جامعه آماری پژوهش شامل دانشجویان دوره کارشناسی دانشگاه فردوسی مشهد بودند. تعداد ۲۹۹ نفر از این دانشجویان با روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند. گردآوری داده‌ها از طریق مقیاس جهت‌گیری میان‌فردی (IOS؛ هیل، ۱۹۸۷) انجام شد. پس از ترجمه و ترجمه معکوس، همسانی درونی و روایی عاملی اکتشافی و تاییدی پرسشنامه بررسی شد. نتایج نشان داد که مقیاس جهت‌گیری میان‌فردی (IOS) با ۲۴ عبارت و چهار خرده‌مقیاس حمایت هیجانی، توجه، برانگیختگی مثبت و مقایسه اجتماعی از روایی عاملی مطلوبی در دانشجویان برخوردار است. روایی همگرا و واگرایی سازه و پایایی مقیاس نیز مطلوب بود. در مجموع، به نظر می‌رسد مقیاس جهت‌گیری میان‌فردی (IOS) در جمعیت دانشجویی از روایی و پایایی مطلوبی برخوردار است و می‌تواند در مطالعات مرتبط با روابط میان‌فردی در جمعیت دانشجویی با اطمینان استفاده شود.

اطلاعات مقاله

دریافت: ۱۶ بهمن ۱۴۰۲

اصلاح نهایی: ۱۳ تیر ۱۴۰۳

پذیرش: ۳۱ تیر ۱۴۰۳

انتشار آنلاین: ۱۳ مرداد ۱۴۰۳

نوع مقاله: مقاله پژوهشی

کلیدواژه‌ها

انگیزش پیوندجویی؛ جهت‌گیری میان‌فردی؛ روایی؛ پایایی

نویسنده مسئول*

فرهاد تنهای رشوانلو، درجه دکتری تخصصی روان‌شناسی تربیتی خود را از دانشگاه فردوسی مشهد دریافت کرد. در حال حاضر، او استادیار روان‌شناسی تربیتی موسسه آموزش عالی غیردولتی و غیرانتفاعی شاندیز است. زمینه پژوهشی ایشان انگیزش و بهزیستی در روابط بین فردی در نوجوانی و سرآغاز جوانی است. در مورد این مقاله با دکتر تنهای رشوانلو، گروه روانشناسی، موسسه آموزش عالی غیردولتی و غیرانتفاعی شاندیز، خراسان رضوی، مشهد، کیلومتر ۳ جاده مشهد به شاندیز، خیابان دانشگاه، دانشگاه ۱۰، کد پستی ۹۱۷۷۹۴۸۹۹۱ مکاتبه داشته باشید.

ارکید: ۲۴۹۳ - ۲۲۱۸ - ۰۰۳ - ۰۰۰

پست الکترونیکی: farhadtanhay@um.ac.ir

مقدمه

بررسی هویت ایفا می‌کند. از این‌رو، بزرگسالان باید برای تعاملات با افراد دیگر، نزدیک شدن به آن‌ها و ایجاد شبکه‌های اجتماعی ارزش قائل شوند (یو و همکاران، ۲۰۱۴). از منظر یان (۲۰۱۲)، جهت‌گیری میان‌فردی به نوع نگاه و دید فرد به جهان اشاره دارد که در آن روابط میان‌فردی در شکل دادن به واقعیت اجتماعی یک فرد مهم تلقی می‌شوند و بر نگرش‌ها، رفتارها و ارزش‌های او تأثیر می‌گذارد. مطالعات مختلف نشان داده‌اند که جهت‌گیری میان‌فردی با جهت‌گیری تعلق‌پذیری^۳ (سعیدی رضوانی و تنهای رشوانلو، ۲۰۲۲)،

سرآغاز جوانی^۱ (سنین ۱۸ تا ۲۵ سالگی) برای بسیاری از دانشجویان یک دوره حساس و چالش‌برانگیز محسوب می‌شود که با تحولات و تغییرات متعددی نظیر درگیری در تحصیل، هویت‌یابی، پیدا کردن مسیر شغلی مناسب، ایجاد شبکه‌های اجتماعی و روابط نزدیک با دیگران همراه است (تنهای رشوانلو و همکاران، ۲۰۲۳). جهت‌گیری میان‌فردی^۲ به نحوه و چگونگی واکنش‌های خاص افراد نسبت به دیگران اشاره دارد. بافت میان‌فردی نقش مهمی در شکل‌دهی و

³ belongingness orientation

¹ emerging adulthood

² interpersonal orientation

تفکیک برای زنان و مردان انجام شد. نتیجه این تحلیل یک ساختار چهار عاملی را نشان داد. نتایج بررسی همسانی درونی با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ، در دامنه‌ای از ۰/۷۰ تا ۰/۸۷ برای کلیه ابعاد مقیاس گزارش شد. همبستگی مثبت و معنی‌دار مؤلفه‌های جهت‌گیری میان‌فردی با جامعه‌پذیری، نگرانی همدلانه و دیدگاه‌گیری، خودافشایی و خودبازبینی تأییدکننده روایی همگرا بود. همبستگی منفی و معنی‌دار ابعاد جهت‌گیری میان‌فردی با انگیزش، رقابت‌طلبی و خجالت نشان از روایی واگرایی مقیاس داشت.

مقیاس جهت‌گیری میان‌فردی (IOS) در مطالعات دیگری (هیل، ۱۹۹۶؛ لیری و همکاران، ۲۰۰۳؛ هارتزلر و فرومی، ۲۰۰۳؛ شوارتز و همکاران، ۲۰۰۷؛ نورتون و مانه، ۲۰۰۷؛ مرچنت و همکاران، ۲۰۰۹؛ اندرسون و همکاران، ۲۰۱۱؛ دکر و همکاران، ۲۰۱۲؛ اوجدوکون و آیدمیودا، ۲۰۱۴؛ کریشنان و آتکین، ۲۰۱۴؛ سومرویل و بوچانان، ۲۰۱۴؛ فنگ و همکاران، ۲۰۲۱؛ فنگ و همکاران، ۲۰۲۳) نیز مورد استفاده قرار گرفته است. اما، تنها دکر و همکاران (۲۰۱۲) ساختار عاملی آن را بررسی کردند. آنان ساختار یک عاملی و چهار عاملی را با هم مقایسه کردند و برازش بهتری را برای ساختار چهار عاملی با همان عبارت‌های نسخه اصلی به‌دست آوردند. در مطالعه این پژوهشگران آلفای کرونباخ در دامنه‌ای از ۰/۷۰ تا ۰/۸۲ گزارش شد. اندرسون و همکاران (۲۰۰۱) ضریب آلفای کرونباخ کلی مقیاس را ۰/۹۱ گزارش کردند. لیری و همکاران (۲۰۰۳) آلفای کرونباخ ۰/۷۱ را برای همه ابعاد و شوارتز و همکاران (۲۰۰۷) آلفای کرونباخ ۰/۶۷ تا ۰/۸۶ و سومرویل و بوچانان (۲۰۱۴) نیز آلفای کرونباخ ۰/۸۰ تا ۰/۸۷ را برای خرده‌مقیاس‌ها گزارش کردند. هارتزلر و فرومی (۲۰۰۳)، اوجدوکون و آیدمیودا (۲۰۱۴) و فنگ و همکاران (۲۰۲۱) نیز تنها برخی از ابعاد را مورد استفاده قرار دادند و روایی و پایایی را بررسی نکردند. سعیدی رضوانی و تنهای رشوانلو (۲۰۲۲) در مطالعه‌ای مقیاس جهت‌گیری میان‌فردی (IOS) را ترجمه کردند و در جمعیت دانشجویان به کار بردند که پایایی مقیاس از طریق آلفای کرونباخ بررسی شد و ضرایب ۰/۷۲ تا ۰/۷۸ برای خرده‌مقیاس‌ها به‌دست آمد. تا زمان گزارش پژوهش حاضر، ویژگی‌های روان‌سنجی مقیاس جهت‌گیری میان‌فردی (IOS) در هیچ مطالعه داخلی مورد بررسی قرار نگرفته است. اما، به نظر می‌رسد این مقیاس به‌دلیل ویژگی‌های روان‌سنجی مطلوب در مطالعه اصلی و جامعیت نظری می‌تواند ابزار مفیدی جهت استفاده پژوهشگران داخلی باشد. از این‌رو، پژوهش حاضر با هدف شناسایی ویژگی‌های روان‌سنجی مقیاس جهت‌گیری میان‌فردی در دانشجویان انجام شد.

افسردگی و مؤلفه‌های سلامت روان در گروه‌های سنی مختلف نظیر دانشجویان رابطه معنی‌داری دارد (ناواونگساتیان و همکاران، ۲۰۲۲). بنابراین، افراد با جهت‌گیری میان‌فردی بالا بیشتر احتمال دارد که علاقه‌مند و پاسخ‌گو به دیگران باشند و از تعاملات اجتماعی مؤثر منفعت ببرند (اسمیت و رویز، ۲۰۰۷). با توجه به پیامدهای مهم جهت‌گیری میان‌فردی، اندازه‌گیری دقیق این سازه مبتنی بر نظریه‌ها و روش‌شناسی معتبر از اهمیت بالایی برخوردار است.

ابزارهایی در زمینه روابط میان‌فردی و جهت‌گیری مرتبط با آن تدوین شده است که می‌توان به مقیاس نیاز به تعلق^۱ (NTBS)، کلی، ۱۹۹۹؛ تنهای رشوانلو و همکاران، ۲۰۲۱)، مقیاس جهت‌گیری تعلق‌پذیری^۲ (BOS)، لاوین و همکاران، ۲۰۱۱؛ امین یزدی و همکاران، ۲۰۲۰؛ سعیدی رضوانی و تنهای رشوانلو، ۲۰۲۲)، مقیاس تعلق‌پذیری عمومی (GBS)، مالون و همکاران، ۲۰۱۲؛ سعیدی رضوانی و همکاران، ۲۰۲۱) و مقیاس تک‌بعدی نزدیکی رابطه (URCS)، دیل و همکاران، ۲۰۱۲؛ صمدیه و همکاران، ۲۰۱۹) اشاره کرد. اما، هیچ‌یک از این ابزارها به تعیین مؤلفه‌های دقیق جهت‌گیری میان‌فردی و به‌طور کلی انگیزش پیوندجویی^۳ نپرداخته‌اند.

در راستای برطرف نمودن محدودیت مطالعات پیشین، هیل (۱۹۸۷) مقیاس جهت‌گیری میان‌فردی^۴ (IOS) را تدوین کرد. براساس ادبیات و شواهد پژوهشی مبنی بر چهار پاداش اجتماعی اختصاصی مرتبط با تمایل به برقراری تعاملات اجتماعی، هیل نیز در این مقیاس آن‌ها را بررسی کرد که عبارت‌اند از: حمایت هیجانی^۵، توجه^۶، برانگیختگی مثبت^۷ و مقایسه اجتماعی^۸. حمایت هیجانی و اشکال مختلف آن از جمله همدلی به کاهش عواطف منفی در روابط اجتماعی کمک می‌کند؛ مفهوم توجه به موضوع اخذ تأیید دیگران و اهمیت نگاه مثبت دیگران نسبت به فرد اشاره دارد؛ مفهوم برانگیختگی مثبت توسط مورای (۱۹۳۸) مطرح شده است و از مفهوم نیاز به پیوندجویی اخذ شده است و مقایسه اجتماعی به جست‌وجوی اطلاعات در زمانی اشاره دارد که معیارهای عینی برای ارزیابی وجود نداشته باشد و افراد در مورد موضوعی مربوط به خود از دیگران به کسب اطلاعات می‌پردازند.

در این راستا، هیل (۱۹۸۷) مطالعه خود را در سه مرحله انجام داد. مرحله اول، ساخت ابزار بود. نسخه اولیه شامل ۴۱ گویه بود که در گروه نمونه‌ای متشکل از ۷۴۸ دانشجوی روان‌شناسی اجرا شد. بعد از تحلیل اولیه نسخه نهایی مقیاس کوتاه‌تر شامل ۲۶ گویه در دو گروه از دانشجویان روان‌شناسی (یک گروه شامل ۱۰۷۸ نفر و گروه دیگر شامل ۱۲۱۶ نفر) اجرا شد. تحلیل عاملی اکتشافی در هر دو گروه و به

^۵ emotional support^۶ attention^۷ positive stimulation^۸ social comparison^۱ Need to Belong Scale (NTBS)^۲ Belongingness Orientation Scale (BOS)^۳ affiliation motivation^۴ Interpersonal Orientation Scale (IOS)

روش

شرکت کنندگان

طرح پژوهش حاضر در زمره پژوهش‌های توصیفی و به‌طور دقیق‌تر اعتباریابی آزمون قرار داشت. جامعه آماری پژوهش شامل دانشجویان دوره کارشناسی دانشگاه فردوسی مشهد در نیم‌سال دوم سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۱ بودند. کامری و لی (۱۹۹۲) حداقل ۲۰۰ نفر نمونه را برای بررسی روایی عاملی تاییدی مناسب می‌دانند. براین اساس، با احتمال ریزش نفرت در هر مطالعه حجم نمونه ۳۰۰ نفر در نظر گرفته شد. روش نمونه‌گیری دردسترس بود. پرسشنامه آنلاین در گوگل‌فرم^۱ طراحی شد و لینک آن از طریق ایمیل و شبکه‌های اجتماعی تلفن همراه برای اعضای گروه‌های دانشجویی در بازه زمانی ۱۰ لغایت ۲۵ اردیبهشت ۱۴۰۲ ارسال شد. درنهایت، داده‌های ۲۹۹ نفر مورد تجزیه و تحلیل گرفت.

ابزار سنجش

مقیاس جهت‌گیری میان‌فردی (IOS): این مقیاس توسط هیل (۱۹۸۷) تدوین شده است و ۲۶ عبارت دارد که در طیف لیکرت پنج درجه‌ای (درواقع درست نیست = ۱ تا کاملاً درست است = ۵) نمره‌گذاری می‌شود. این مقیاس چهار خرده‌مقیاس حمایت هیجانی (۶ عبارت)، توجه (۶ عبارت)، برانگیختگی مثبت (۹ عبارت) و مقایسه اجتماعی (۵ عبارت) را می‌سنجد. نمرات بالاتر در هر خرده‌مقیاس به معنای وضعیت مطلوب‌تر فرد و جهت‌گیری میان‌فردی دانشجویان است. روایی این مقیاس در مطالعه اصلی با تحلیل عاملی اکتشافی و روایی همگرا و واگرا و پایایی آن از طریق بررسی همسانی درونی ($r = 0.27$ تا $r = 0.55$) و آلفای کرونباخ (۰/۷۱ تا ۰/۸۳) در دو گروه زنان و مردان بررسی شده و به تایید رسیده است. دکر و همکاران (۲۰۱۲) نیز آلفای کرونباخ ۰/۷۱ تا ۰/۸۲ را برای ابعاد جهت‌گیری میان‌فردی گزارش کردند.

ملاحظات اخلاقی

در ابتدای فرم الکترونیکی پرسشنامه، در مورد اهداف مطالعه توضیحاتی داده شد. پرسشنامه‌ها بی‌نام بودند و تکمیل آن به‌صورت کاملاً داوطلبانه انجام شد. رضایت کتبی شرکت‌کنندگان جهت تکمیل پرسشنامه و نیز انتشار یافته‌ها از طریق پرسش این امر در ابتدای پرسشنامه الکترونیکی اخذ گردید و به شرکت‌کنندگان اطمینان داده شد که اطلاعات آنان تنها در اختیار پژوهشگران خواهد بود.

شیوه اجرا

در ابتدا مقیاس جهت‌گیری میان‌فردی (IOS) توسط یکی از اعضای هیات علمی آموزش زبان انگلیسی به زبان فارسی ترجمه شد. سپس، ترجمه معکوس انجام شد و هر دو فرم توسط دو نفر از اعضای هیات علمی مورد مقایسه قرار گرفتند. درنهایت، با برخی اصلاحات جزئی فرم نهایی آماده اجرا شد. تجزیه و تحلیل داده‌ها از طریق بررسی همسانی درونی، تحلیل عاملی اکتشافی و تاییدی، روایی همگرا و واگرای سازه و با استفاده از نرم‌افزارهای SPSS.27 و AMOS.26 صورت گرفت.

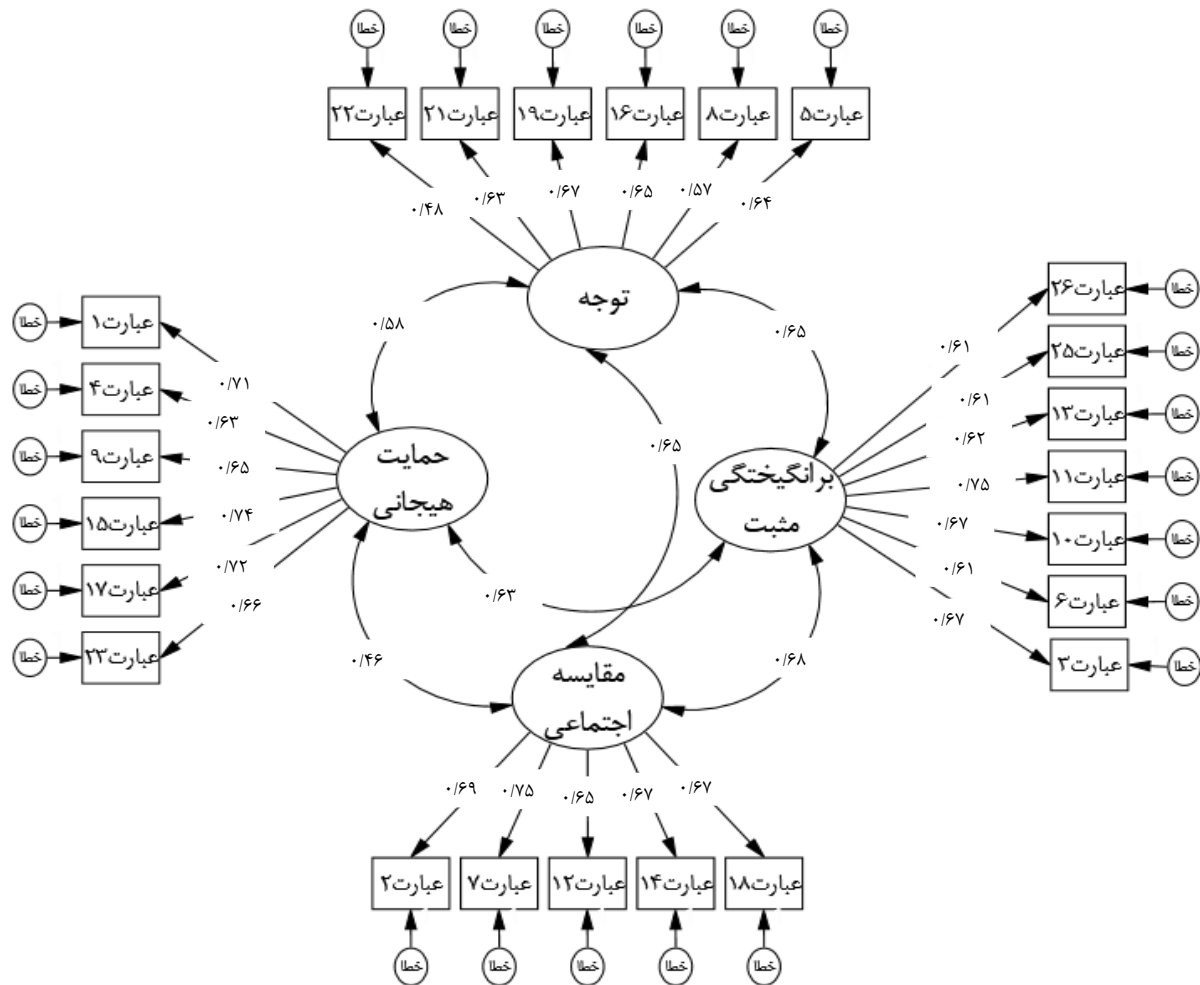
نتایج

در نمونه مورد بررسی، ۵۰/۵ درصد را زنان تشکیل می‌دادند. میانگین و انحراف استاندارد سنی شرکت‌کنندگان به‌ترتیب ۲۰/۲۰ و ۱/۹۰ بود. ۷۷/۶ درصد متأهل بودند و ۵۸/۶ درصد در گروه علوم انسانی، ۲۸/۲ درصد علوم پایه و ۱۳/۲ درصد در سایر گروه‌ها مشغول به تحصیل بودند. در بررسی همسانی درونی ضرایب همبستگی نمره هر عبارت با سایر عبارات از ۰/۲۵ تا ۰/۶۸ متغیر بود. شاخص‌های توصیفی و بررسی همسانی درونی در جدول ۱ آورده شده است. جدول ۱ نشان می‌دهد که همبستگی هر عبارت با نمره کل از ۰/۱۵ (عبارت ۲۰) تا ۰/۶۰ (عبارت ۱۱) در تغییر است. علاوه بر آن، آلفای کرونباخ برای حمایت اجتماعی، توجه، برانگیختگی مثبت و مقایسه اجتماعی به‌ترتیب ۰/۸۴، ۰/۸۱، ۰/۷۶ و ۰/۹۲ به‌دست آمد. به‌منظور بررسی روایی عاملی اکتشافی از الگوی مؤلفه‌های اصلی و چرخش ایلیمین مستقیم^۲ استفاده شد. شاخص کفایت نمونه‌برداری^۳ (KMO) برابر با ۰/۹۰ بود. آزمون بارتلت^۴ نیز معنی‌دار بود ($P < 0.001$). براین اساس، شرایط برای تحلیل عاملی وجود داشت. تحلیل مؤلفه‌های اصلی با در نظر گرفتن بار عاملی بیشتر از ۰/۴۰ اجرا شد. تحلیل اولیه چهار عامل با ارزش ویژه بالاتر از ۱، واریانس تبیین‌شده ۵۳/۹۷ درصد به‌دست داد. نمودار اسکرین از این ساختار حمایت کرد. اما، دو عبارت ۲۰ (اگر می‌توانستم چند دوست نزدیک داشته باشم، احساس رضایت بیشتری می‌کردم) و ۲۴ (نزدیک شدن به دیگران، ارتباط رودررو با آن‌ها و شنیدن حرف‌هایشان، یکی از علاقه‌مندی‌های رضایت‌بخش من است) زیر سه عامل بار نزدیک به هم داشتند. این ساختار همانند نسخه اصلی دارای چهار عامل بود و تنها عبارت‌های ۲۰ و ۲۴ از عامل برانگیختگی مثبت معشوش بودند. بارهای عاملی مربوط به هر عبارت در جدول ۱ آورده شده است.

³ Kaiser-Meyer-Olkin (KMO)⁴ Bartlett's test¹ <https://docs.google.com/forms>² direct oblmin

جدول ۱. آماره‌های توصیفی و نتایج تحلیل عاملی اکتشافی

ردیف	عبارت	میانگین	انحراف استاندارد	همبستگی بانمره کل	برانگیختگی مثبت	حمایت هیجانی	توجه	مقایسه اجتماعی
۱۱	در مقایسه با خیلی از افراد، من از بودن در جمع دیگران احساس رضایت بیشتری می‌کنم.	۳/۰۰	۱/۰۸	۰/۶۰	۰/۷۹			
۱۳	احساس می‌کنم نزدیک‌شدن به دیگران، کار با ارزشی است.	۳/۱۵	۱/۱۹	۰/۳۹	۰/۷۹			
۱۰	حضور در جمع دیگران و شناختن آن‌ها، یکی از جالب‌ترین چیزهایی است که می‌توانم به انجام دادن آن فکر کنم.	۳/۰۱	۱/۱۱	۰/۵۷	۰/۶۳			
۳	آنچه حضور در جمع دیگران را برایم دوست‌داشتنی می‌کند، احساس آرامشی است که از این رابطه به من دست می‌دهد.	۳/۱۲	۱/۱۸	۰/۵۷	۰/۶۰			
۶	فکر می‌کنم بیشتر از خیلی‌ها، از تماس با دیگران خرسند می‌شوم.	۲/۸۵	۱/۱۲	۰/۵۴	۰/۵۹			
۲۶	از لذت‌بخش‌ترین چیزهایی که می‌توانم به آن فکر کنم، حضور در جمع دیگران و دیدن چیزهایی است که آن‌ها دوست دارند.	۲/۹۸	۱/۱۳	۰/۵۵	۰/۵۸			
۲۵	برقراری روابط دوستانه جدید، برایم بسیار رضایت‌بخش است.	۳/۰۹	۱/۱۲	۰/۵۷	۰/۴۷			
۱	در هنگام بروز ناملایمات، آنچه به من احساس اطمینان می‌دهد، حضور دیگران است.	۲/۹۱	۱/۱۳	۰/۵۳	۰/۸۰			
۱۷	اگر احساس ناراحتی یا افسردگی کنم، معمولاً سعی می‌کنم در جمع دیگران باشم تا حالم را بهتر کنند.	۲/۸۲	۱/۲۵	۰/۵۴	۰/۷۴			
۴	هنگام بروز چیزهای بد یا نگران‌کننده، فقط به یک دوست نزدیک و قابل اعتماد نیاز دارم.	۳/۰۹	۱/۲۶	۰/۴۵	۰/۷۱			
۱۵	وقتی با مسائل آزاردهنده‌ای مواجه می‌شوم، معمولاً کسانی را پیدا می‌کنم که آن‌ها را التیام بخشند.	۲/۹۴	۱/۲۱	۰/۵۸	۰/۷۰			
۲۳	معمولاً وقتی که به‌خاطر مسائلی مضطرب یا ناراحت هستم، شدیداً نیاز دارم دیگران دوروبر من باشند.	۲/۷۷	۱/۲۷	۰/۵۱	۰/۶۸			
۹	وقتی به‌خاطر بروز برخی مسائل مهم، سرحال نیستم، می‌توانم از طریق حضور در جمع دیگران حس بهتری به‌دست آورم.	۲/۸۸	۱/۱۷	۰/۵۵	۰/۶۲			
۲۱	شدیداً دوست دارم تا اطرافیانم به من توجه کنند و از من به‌خاطر چیزی که هستم، تمجید کنند.	۲/۹۱	۱/۱۷	۰/۵۰	۰/۷۳			
۱۹	عمدتاً دوست دارم در کنار کسانی باشم که فکر می‌کنند من فرد مهم و هیجان‌انگیزی هستم.	۲/۹۲	۱/۱۸	۰/۵۱	۰/۷۲			
۸	زمانی دوست دارم در جمع دیگران باشم که بتوانم مرکز توجه آن‌ها قرار گیرم.	۲/۷۸	۱/۱۸	۰/۴۳	۰/۶۹			
۵	عمدتاً افرادی را دوست دارم که به‌شدت در من غرق شده و شیفته من به نظر می‌رسند.	۲/۸۷	۱/۲۴	۰/۵۴	۰/۶۰			
۱۶	شدیداً نیاز دارم در کنار افرادی باشم که تحت تأثیر آنچه دوست دارم یا انجام می‌دهم، قرار می‌گیرند.	۳/۰۲	۱/۱۸	۰/۵۶	۰/۵۲			
۲۲	دوست ندارم با کسانی باشم که بازخورد مثبتی در مورد خودم به من نمی‌دهند.	۳/۰۴	۱/۲۰	۰/۴۱	۰/۴۸			
۱۲	اگر در مورد چیزهایی که در موقعیت‌های اجتماعی از من انتظار می‌رود نامطمئن باشم، می‌خواهم برای پی بردن به نحوه درست انجام آن به افراد مطمئن نگاه کنم.	۳/۰۳	۱/۱۴	۰/۴۷	۰/۸۰			
۷	وقتی مطمئن نیستم که کاری را خوب انجام می‌دهم یا نه؛ معمولاً دوست دارم دیگران حضور داشته باشند تا بتوانم خودم را با آن‌ها مقایسه کنم.	۲/۸۴	۱/۱۸	۰/۵۶	۰/۷۳			
۱۸	غالباً به دنبال افراد خاصی می‌گردم تا ببینم در مقایسه با آن‌ها چطور هستم.	۲/۸۱	۱/۱۶	۰/۴۶	۰/۶۸			
۲	ترجیح می‌دهم کارها را در حضور دیگران انجام دهم تا به‌تنهایی؛ زیرا دوست دارم عملکردم را از نظر جمع بررسی کنم.	۲/۸۶	۱/۰۹	۰/۵۳	۰/۶۶			
۱۴	وقتی نمی‌دانم قرار است چه چیزی پیش آید، دوست دارم کنار کسانی باشم که همان موقعیت را تجربه می‌کنند.	۳/۰۸	۱/۱۵	۰/۵۳	۰/۶۴			
۲۰	اگر می‌توانستم چند دوست نزدیک داشته باشم، احساس رضایت بیشتری می‌کردم.	۳/۰۴	۱/۳۰	۰/۱۵	۰/۴۵	۰/۴۳	۰/۴۱	
۲۴	نزدیک شدن به دیگران، ارتباط رودررو با آن‌ها و شنیدن حرف‌هایشان، یکی از علاقه‌مندی‌های رضایت‌بخش من است.	۳/۰۳	۱/۱۶	۰/۲۴	۰/۴۶	۰/۴۴	۰/۴۶	
	ارزش ویژه			۷/۹۵	۲/۰۸	۱/۵۸	۱/۳۵	
	واریانس تبیین شده			۳۳/۱۳	۸/۶۷	۶/۵۶	۵/۶۱	
	واریانس تبیین شده تجمعی			۳۳/۱۳	۴۱/۷۹	۴۸/۳۶	۵۲/۹۷	

شکل ۱. ضرایب استاندارد شده بارهای عاملی تأییدی

که ضرایب پایایی ترکیبی (CR) بزرگتر از ۰/۷۰ است. میزان واریانس مشترک میان سازه‌ها نیز از میانگین واریانس استخراج شده (AVE) کمتر بود. از این رو، پایایی، روایی همگرا و روایی واگرایی سازه محقق شد. جدول ۲ نشان می‌دهد که ضرایب آلفای کرونباخ برای خرده‌مقیاس‌ها از ۰/۷۶ تا ۰/۹۲ در تغییر است و مقیاس از پایایی مطلوبی برخوردار است.

بحث

پژوهش حاضر با هدف شناسایی ویژگی‌های روان‌سنجی مقیاس جهت‌گیری میان‌فردی (IOS) در دانشجویان انجام شد. بررسی همسانی درونی نشان داد که عبارت‌ها دارای همبستگی مطلوبی هستند و قدرت تشخیص مناسبی دارند. این یافته با نتایج پژوهش هیل (۱۹۸۷) همسویی داشت. تحلیل عاملی اکتشافی همسو با نسخه اصلی (هیل، ۱۹۸۷) ساختاری چهار عاملی را به‌دست داد. این

در ادامه و پس از حذف عبارت‌های ۲۰ و ۲۴ از تحلیل عاملی تأییدی استفاده شد. مدل با برآورد بیشینه درست‌نمایی^{۱۶} (MLE) آزمون شد. نتایج نشان داد که مدل از برازش مطلوبی برخوردار است ($\chi^2/df=1/82$), $GFI=0/90$, $CFI=0/92$, $IFI=0/92$, $RMSEA=0/05$). بارهای عاملی استاندارد شده در شکل ۱ و بررسی پایایی ترکیبی، روایی همگرا و واگرایی سازه در جدول ۲ آورده شده است.

در بررسی پایایی سازه^{۱۷}، اگر مقادیر شاخص پایایی ترکیبی^{۱۸} (CR) بزرگتر از ۰/۷۰ و مقادیر میانگین واریانس استخراج شده^{۱۹} (AVE) از ۰/۵۰ بزرگتر باشند و رابطه $AVE < CR$ برقرار باشد، روایی همگرا محقق شده است. بر مبنای روش فورنل و لارکر (۱۹۸۱)، اگر جذر میانگین واریانس استخراج شده (AVE) برای هر سازه بیشتر از واریانس اشتراکی بین آن سازه و سازه‌های دیگر باشد، روایی واگرا محقق شده است (هیر و همکاران، ۲۰۱۷). نتایج جدول ۳ نشان داد

¹⁸ Composite Reliability (CR)

¹⁹ Average Variance Extracted (AVE)

¹⁶ maximum likelihood estimation (MLE)

¹⁷ construct reliability

نیز ساختاری چهار عاملی را برای این مقیاس گزارش کردند. با این تفاوت که، در مطالعات آن‌ها مقیاس دربرگیرنده ۲۶ عبارت بود، اما در پژوهش حاضر دو عبارت ۲۰ (اگر می‌توانستم چند دوست نزدیک داشته باشم، احساس رضایت بیشتری می‌کردم) و ۲۴ (نزدیک شدن به دیگران، ارتباط رودررو با آن‌ها و شنیدن حرف‌هایشان، یکی از علاقه‌مندی‌های رضایت‌بخش من است) مغشوش بودند و از تحلیل عاملی تاییدی کنار گذاشته شدند.

ساختار همانند نسخه اصلی بود؛ با این تفاوت که، دو عبارت ۲۰ و ۲۴ دارای بار عاملی نزدیک به هم ذیل سه عامل بودند و براین اساس، از تحلیل عاملی تاییدی کنار گذاشته شدند. تحلیل عاملی تاییدی نشان‌دهنده برازش مطلوب ساختار چهار عاملی بود.

سایر یافته‌ها حاکی از این بود که مقیاس جهت‌گیری میان‌فردی (IOS) از روایی همگرا و واگرایی سازه مناسبی برخوردار است. این یافته‌ها درخصوص چهار عاملی بودن ساختار با نتایج پژوهش هیل (۱۹۸۷) و دکر و همکاران (۲۰۱۲) همسویی داشت. این پژوهشگران

جدول ۲. ضرایب پایایی، روایی همگرا و واگرایی سازه

متغیرها	آلفای کرونباخ	پایایی سازه		روایی همگرا				روایی واگرا			
		AVE	CR	۱	۲	۳	۴	۱	۲	۳	۴
۱. حمایت هیجانی	۰/۸۴	۰/۸۳	۰/۵۰	۰/۸۳ > ۰/۵۰	۰/۷۱						
۲. توجه	۰/۸۱	۰/۸۷	۰/۵۶	۰/۸۷ > ۰/۵۶	۰/۳۵	۰/۷۵					
۳. برانگیختگی مثبت	۰/۷۶	۰/۸۴	۰/۵۱	۰/۸۴ > ۰/۵۱	۰/۴۴	۰/۷۱	۰/۴۶				
۴. مقایسه اجتماعی	۰/۹۲	۰/۹۱	۰/۵۷	۰/۹۱ > ۰/۵۷	۰/۵۲	۰/۴۸	۰/۴۴	۰/۷۵			

یافته‌های نشان داد که مقیاس جهت‌گیری میان‌فردی (IOS) از ویژگی‌های روان‌سنجی مطلوبی در جمعیت دانشجویی برخوردار است. این مقیاس با ۲۴ عبارت، چهار خرده‌مقیاس حمایت هیجانی، توجه، برانگیختگی مثبت و مقایسه اجتماعی را می‌سنجد. این ساختار از پایایی و روایی قابل قبولی در مطالعه اصلی و این مطالعه برخوردار بود. تشابه نتایج تحلیل عاملی در این پژوهش با نتایج مطالعه اصلی، این مقیاس را به‌عنوان ابزار مناسبی برای استفاده در پژوهش‌های حوزه روان‌شناسی اجتماعی و روابط میان‌فردی معرفی می‌کند.

یافته‌های این پژوهش به‌دلیل تمرکز بر تنها یک بافت دانشگاهی و عدم اجرای بازآزمایی جهت بررسی ثبات در طی زمان، باید با احتیاط تعمیم داده شود. بررسی پایایی و روایی در جمعیت عمومی و نیز بررسی روایی همگرا و واگرا در مطالعات بعدی پیشنهاد می‌شود. علاوه بر آن، پژوهشگران می‌توانند به مقایسه جنسیتی ساختار عاملی مقیاس جهت‌گیری میان‌فردی (IOS) بپردازند. این امر می‌تواند کاربردهای این مقیاس را در میان زنان و مردان مطمئن‌تر سازد.

در تبیین این ناهم‌سویی چنین به نظر می‌رسد که فحوای این عبارت‌ها با توجه به مسائل فرهنگی، به‌نوعی نشان‌دهنده توجه و حمایت هیجانی است. بدین معنا که زمانی افراد به تعدد روابط خود با دیگران تمایل نشان می‌دهند که احساس کنند از طرف آنان مورد توجه قرار می‌گیرند و حمایت هیجانی آن‌ها را دریافت می‌کنند.

درمجموع، می‌توان گفت مقیاس جهت‌گیری میان‌فردی (IOS) دارای ساختار چهار عاملی و دربرگیرنده چهار خرده‌مقیاس حمایت هیجانی، توجه، برانگیختگی مثبت و مقایسه اجتماعی است و به‌رغم تفاوت با نسخه اصلی از نظر تعداد عبارت‌ها، از روایی عاملی مناسبی برخوردار است. افزون بر این، بررسی پایایی مقیاس جهت‌گیری میان‌فردی (IOS) از طریق بررسی همسانی درونی عبارت‌ها، آلفای کرونباخ و پایایی ترکیبی، پایایی مطلوبی را نشان داد. این یافته با نتایج پژوهش‌های لیری و همکاران (۲۰۰۳)، دکر و همکاران (۲۰۱۲)، سومرویل و بوچانان (۲۰۱۴)، مک‌دونالد و وود (۲۰۱۸) و سعیدی رضوانی و تنهای رشوانلو (۲۰۲۲) همسویی دارد. در این مطالعات نیز پایایی در سطح مطلوبی قرار داشت.

قیدرانی: بر خود لازم می‌دانیم از تمامی دانشجویانی که در این پژوهش مشارکت داشتند، تقدیر و تشکر نماییم.

تعارض منافع: براساس شواهد موجود، در این مقاله هیچ‌گونه تعارض منافی از سوی نویسندگان گزارش نشده است.

حامی مالی: برای این پژوهش و تدوین مقاله هیچ نوع حمایت مالی دریافت نشده است.

Reference

Amin Yazdi, S. A., Tanhaye Reshvanloo, F., Saeidi Rezvani, T., & Kareshki, H. (2020). Content Validity, Factor Structure and Gender

Invariance of Belongingness Orientation Scale. *Journal of Applied Psychological Research*, 11(1), 15-29.

- <https://doi.org/10.22059/japr.2020.277496.643201>[In Persian]
- Anderson, K. G., Tomlinson, K., Robinson, J. M., & Brown, S. A. (2011). Friends or foes: Social anxiety, peer affiliation, and drinking in middle school. *Journal of Studies on Alcohol and Drugs*, 72(1), 61-69. <https://doi.org/10.15288/jsad.2011.72.61>
- Comrey, A. L., & Lee, H. B. (1992). *A First Course in Factor Analysis* (2nd Ed.). Lawrence Erlbaum Associates, Inc.
- Decker, W. H., Calo, T. J., & Weer, C. H. (2012). Affiliation motivation and interest in entrepreneurial careers. *Journal of Managerial Psychology*, 27(3), 302-320. <https://doi.org/10.1108/02683941211205835>
- Dibble, J. L., Levine, T. R., & Park, H. S. (2012). The Unidimensional Relationship Closeness Scale (URCS): Reliability and validity evidence for a new measure of relationship closeness. *Psychological assessment*, 24(3), 565 –572. <https://doi.org/10.1037/a0026265>
- Fang, Y. H., Li, C. Y., & Bhatti, Z. A. (2021). Building brand loyalty and endorsement with brand pages: integration of the lens of affordance and customer-dominant logic. *Information Technology & People*, 34(2), 731-769. <https://doi.org/10.1108/ITP-05-2019-0208>
- Feng, C., Wu, A. M., Yu, K., Zhao, W., & Xu, J. K. (2023). Associations of death anxiety, inclusion of smartphone in the self, and affiliation motivation with smartphone use and addiction: a multiple mediation study. *OMEGA-Journal of death and dying*, 0(0). <https://doi.org/10.1177/00302228231189634>
- Fornell, C., & Larcker, D. F. (1981). Structural Equation Models with Unobservable Variables and Measurement Error: Algebra and Statistics. *Journal of Marketing Research*, 18(3), 328–388. <https://doi.org/10.2307/3150980>
- Hair, J. F., Hult, G. T. M., Ringle, C. M., & Sarstedt, M. (2017). *A Primer on Partial Least Squares Structural Equation Modeling (PLS-SEM)*, 2nd ed. Sage.
- Hartzler, B., & Fromme, K. (2003). Heavy episodic drinking and college entrance. *Journal of Drug Education*, 33(3), 259-274. <https://doi.org/10.2190/2L2X-F8E1-32T9-UDMU>
- Hill, C. A. (1987). Affiliation motivation: people who need people... but in different ways. *Journal of personality and social psychology*, 52(5), 1008-1018. <https://doi.org/10.1037/00223514.52.5.1008>
- Hill, C. A. (1996). Interpersonal and dispositional influences on problem-related interactions. *Journal of Research in Personality*, 30(1), 1-22. <https://doi.org/10.1006/jrpe.1996.0001>
- Kelly, K. M. (1999). *Measurement and manifestation of the need to belong*. [Unpublished doctoral dissertation, University of Tennessee: Knoxville, TN].
- Krishnan, A., & Atkin, D. (2014). Individual differences in social networking site users: The interplay between antecedents and consequential effect on level of activity. *Computers in Human Behavior*, 40, 111-118. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2014.07.045>
- Lavigne, G. L., Vallerand, R. J., & Crevier-Braud, L. (2011). The fundamental need to belong: On the distinction between growth and deficit-reduction orientations. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 37(9), 1185-1201. <https://doi.org/10.1177/0146167211405995>
- Leary, M. R., Herbst, K. C., & McCrary, F. (2003). Finding pleasure in solitary activities: Desire for aloneness or disinterest in social contact?. *Personality and Individual Differences*, 35(1), 59-68. [https://doi.org/10.1016/S01918869\(02\)00141-1](https://doi.org/10.1016/S01918869(02)00141-1)
- Macdonald, C. T., & Wood, J. K. (2018). The Moderating Effect of Need for Affiliation on Conformity in Response to Group Reactions. *New Zealand Journal of Psychology*, 47(3), 28-37.
- Malone, G. P., Pillow, D. R., & Osman, A. (2012). The general belongingness scale (GBS): Assessing achieved belongingness. *Personality and Individual Differences*. 52(3), 311–316. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2011.10.027>
- Merchant, C., Kramer, A., Joe, S., Venkataraman, S., & King, C. A. (2009). Predictors of multiple suicide attempts among suicidal black adolescents. *Suicide and Life-Threatening Behavior*, 39(2), 115-124. <https://doi.org/10.1521/suli.2009.39.2.115>
- Murray, H. A. (1938). *Explorations in personality*. Oxford University Press.

- Navavongsathian, A., Thornjareankul, N., Chupradist, W., Rungruang, P., Chupradist, K., KunChen, W., & Jayavelu, P. (2022). The Study and Analysis of Mental Health Structure of College Students with Good Interpersonal Orientation: Case Study of Weifang Vocational College of Nursing. *APHEIT International Journal*, 11(2), 60-71.
- Norton, T. R., & Manne, S. L. (2007). Support concordance among couples coping with cancer: Relationship, individual, and situational factors. *Journal of Social and Personal Relationships*, 24(5), 675-692. <https://doi.org/10.1177/0265407507081454>
- Ojedokun, O., & Idemudia, E. S. (2014). Psychosocio-emotional well-being of workers in a high-stress occupation: are men and women really so different? *Gender and Behaviour*, 12(3), 5824-5838.
- Saeidi Rezvani, T., & Tanhaye Reshvanloo, F. (2022). Psychometric properties of Persian Version of Belongingness Orientation Scale. *International Journal of Education and Cognitive Sciences*, 3(2), 42-48. <https://doi.org/10.22034/injoeas.2022.160612> [In Persian]
- Saeidi Rezvani, T., Tanhaye Reshvanloo, F., Samadiye, H., & Kareshki, H. (2021). Psychometric Properties of the General Belongingness Scale in University Students. *Journal of Applied Psychological Research*, 11(4), 113-130. <https://doi.org/10.22059/japr.2021.299681.643490> [In Persian]
- Samadieh, H., Tanhaye Reshvanloo, F., Saeidi Rezvani, T., & Talebzadeh, L. (2019). Psychometric Properties of the Unidimensional Relationship Closeness Scale based on classical test theory and Item response theory. *Quarterly of Educational Measurement*, 10(38), 53-84. <https://doi.org/10.22054/jem.2020.46698.1964> [In Persian]
- Schwartz, J. P., Lindley, L. D., & Buboltz Jr, W. C. (2007). Adult attachment orientations: Relation to affiliation motivation. *Counselling Psychology Quarterly*, 20(3), 253-265. <https://doi.org/10.1080/09515070701308480>
- Smith, J. L., & Ruiz, J. M. (2007). Interpersonal orientation in context: Correlates and effects of interpersonal complementarity on subjective and cardiovascular experiences. *Journal of Personality*, 75, 679-708. <https://doi.org/10.1111/j.14676494.2007.00453.x>
- Summerville, A., & Buchanan, J. (2014). Functions of personal experience and of expression of regret. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 40(4), 463-475. <https://doi.org/10.1177/0146167213515026>
- Tanhaye Reshvanloo, F., Kareshki, H., & AminYazdi, S. A. (2023). *Introduction and application of self-determination theory-based intervention in improving intimate relationships in youth*. Avaye Noor Publication. [In Persian]
- Tanhaye Reshvanloo, F., Kareshki, H., & Jami, R. (2021). Psychometric Properties of the Need to Belong Scale based on classical test theory and Item-response. *Rooyesh*, 10(7), 13-24. [In Persian]
- Yon, K. J. (2012). *College students and counsellor trainees' perceptions of a psychologically healthy person: A comparative study on cultural values between the United States and South Korea*. University of Minnesota.
- Yoo, G., Park, J. H., & Jun, H. J. (2014). Early maladaptive schemas as predictors of interpersonal orientation and peer connectedness in university students. *Social Behavior and Personality: an international ournal*, 42(8), 1377-1394. <https://doi.org/10.2224/sbp.2014.42.8.1377>